

УДК 346:621.39(477)

МОБІЛЬНИЙ ЗВ'ЯЗОК ЯК СЕГМЕНТ РИНКУ ТЕЛЕКОМУНІКАЦІЙНИХ ПОСЛУГ: ГОСПОДАРСЬКО-ПРАВОВИЙ АСПЕКТ

Ю. І. Остапенко, стажист-дослідник
Національний університет
«Юридична академія України імені Ярослава Мудрого»

Присвячено проблемі систематизації правового регулювання відносин надання послуг мобільного зв'язку на телекомунікаційному ринку України. Звернено увагу на прогалини вітчизняного законодавства в цій сфері. Підкреслено відсутність правової понятійної бази, яка має бути покладена в основу процесу модернізації законодавства у цій сфері. Необхідність такої систематизації викликана, по-перше, процесом подальшої господарської автономізації інформаційно-телекомунікаційних відносин у формі створення власного ринку телекомунікаційних послуг; по-друге, випереджаючим розвитком та конвергенцією самих технічних засобів передавання сигналу, що постійно модифікує систему телекомунікаційних відносин.

Ключеві слова: телекомунікації, мобільний зв'язок, стільниковий зв'язок, стандарти стільникового мобільного зв'язку, пейджинговий зв'язок, супутниковий мобільний зв'язок, транкінговий мобільний зв'язок.

Постановка проблеми. Сучасний науково-технічний розвиток у телекомунікаційній сфері з кожним днем стає дедалі активнішими. Якщо ще півстоліття тому передавання інформації на відстань передбачало використання пошти, телеграфу, телефонних ліній, то сьогодні всі ці традиційні засоби передавання інформації поступаються місцем новітнім інноваційним технічним засобам зв'язку. Серед яких визначне місце посідає мобільний зв'язок.

Сучасну людину складно уявити без використання послуг мобільного зв'язку, до основних переваг якого відносять: мобільність, простоту користування, швидкість зв'язку, відносну дешевизну, можливість передавання письмової (SMS) та графічної (MMS) інформації, наявність додаткових функцій — нагадування, записник, будильник, годинник, калькулятор, ігри, музика та багато інших зручностей. Згідно зі статистичними даними кожен третій українець має мобільний телефон. Кожна сьома дитина до 10 років має власний чи часто користується батьківським телефоном. В основі встановлення мобільного зв'язку лежить передавання інформації за допомогою електромагнітних хвиль, які здійснюють складні устаткування — ретрансляційні вежі.

Разом з тим слід зазначити, що дозаконодавче регулювання сфери мобільного зв'язку в державі абсолютно не відповідає рівню його поширеності та розвитку. Тому актуальність розроблення спеціального Закону або законів України у цій сфері є суспільно обґрунтованою.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. За роки незалежності України тема мобільного зв'язку у юристів-теоретиків не залишалася поза увагою. Зокрема, правознавці у галузі кримінального права та криміналістики, такі як А. Крижанівський, В. Пазнинич, І. Горбач-Кудря, О. Сербінов та ін., докладно розглядали проблеми, пов'язані із шахрайством у сфері послуг мобільного зв'язку, питання розголошення інформації про особу в ході проведення оперативно-розшукових дій, правила проведення фонових експертиз у цій сфері та інші проблеми, пов'язані із зловживанням законодавчими нормами у сфері послуг мобільного зв'язку.

Останніми роками стало модною тенденцією серед юристів-теоретиків у сфері екологічного права говорити про юридичний аспект небезпечності впливу мобільного зв'язку на здоров'я людини, зокрема, І. Діба, Я. Жарков, В. Калініченко, М. Симороз та ін., працювали у цьому напрямі.

Тема послуг мобільного зв'язку стала актуальною в юриспруденції тільки у 2003 р. У цьому напрямі працювали такі вчені, як В. Кохан, І. Лукіш, Р. Євтушенко, О. Віхров, Н. Капустін, М. Самбор, А. Бурчак та ін. Слід зазначити, що в цілому наявні дослідження мають поверховий характер та потребують систематизації.

Формування цілей. Метою статті є визначення предмета правового регулювання послуг мобільного зв'язку та диференціація його на окремі види із визначенням принципів особливостей.

Виклад основного матеріалу. Мобільний телефонний зв'язок — одна з галузей радіозв'язку, що найбільш успішно і динамічно розвивається. Все більша кількість людей користується мобільними телефонами як звичайним та необхідним засобом комунікації, адже ці технології дозволяють абонентам залишатися на зв'язку під час руху, вдома, на роботі, в транспорті, роумінгу. В Україні мобільний зв'язок з'явився ще у 1993 р. та першою на ринку мобільного зв'язку стала компанія «Український Мобільний Зв'язок» (УМС), а вже на сьогодні в Україні налічується вже більше 51 млн абонентів різних мобільних операторів. Рівень проникнення мобільного зв'язку становить близько 108 %. За 10 років користування мобільним зв'язком кількість абонентів збільшилася в 1000 разів порівняно з 1997 р.

Однак відповідний інтенсивний технічний розвиток мобільного зв'язку та господарські відносини, що виникають в даній сфері, не отримали адекватного їм рівня — рівня законодавчого забезпечення. Так, базовий закон у вітчизняній телекомунікаційній сфері «Про телекомунікації» було прийнято

досить недавно — у 2003 р., і слід зазначити, що за цей період до нього внесено понад двадцять доповнень, але більша частина телекомунікаційної сфери так і залишається поза увагою законодавця і в першу чергу це стосується мобільного зв'язку. Законодавець обмежився лише визначенням мобільного зв'язку у ст. 1 цього Закону, де розміщено його основний понятійний апарат. Відповідно до нього мобільний зв'язок — це електровз'язок із застосуванням радіотехнологій, під час якого кінцеве обладнання хоча б одного із споживачів може вільно переміщатися в межах усіх пунктів закінчення телекомунікаційної мережі, зберігаючи єдиний унікальний ідентифікаційний номер мобільної станції. Отже, основний акцент у визначенні, яке міститься в Законі, було зроблено на технічній складовій телекомунікаційних правовідносин, у той же час їх зміст та динаміка, і це слід зазначити, значною мірою залишилися поза увагою законодавця. Адже в правовому сенсі мобільний зв'язок можна визначити як вид телекомунікацій, при якому голосова, текстова та графічна інформація передається на абонентські бездротові термінали, не прив'язані до певного місця або території. Отже, наведене визначення мобільного зв'язку не розкриває специфіку технічних видів і підвидів телекомунікаційного зв'язку, не регулює сам процес передавання інформаційного продукту від виробника до користувача, що, зокрема, робить неможливою законодавчу регламентацію застосування санкцій за недоброякісну послугу тощо.

На рівні підзаконного регулювання мобільний зв'язок визначається постановою Кабінету Міністрів України від 9 серпня 2005 р. № 720 «Про затвердження Правил надання та отримання телекомунікаційних послуг», де у п. 3 в переліку основних термінів використано аналогічне визначення, як і в Законі України «Про телекомунікації». У той же час розділ 4 названої постанови присвячено окремим питанням мобільного зв'язку, зокрема: перелічено назви послуг та розділено їх за видами, але взагалі не розкрито правовий зміст відповідних відносин, що опосередковуються цими послугами з урахуванням їх суб'єктного складу, предмета договору, а також форм реалізації; зазначено права та обов'язки як оператора, так і споживача; встановлено систему розрахунків за послуги рухомого (мобільного) зв'язку, але і вона не є досконалою, бо не зазначено, хто взагалі здійснює нагляд за чіткою фіксацією тривалості з'єднання операторами мобільного зв'язку.

Слід зазначити, що технічні види мобільного зв'язку, такі як стільниковий, пейджинговий, супутниковий, транкінговий та ін. у сучасному законодавстві взагалі відсутні. Однак кожний із цих видів має свою унікальну технічну складову функціонування, відсутність опису правових аспектів якої призводить до нездатності держави регулювати, зокрема, такий важливий показник, як якість надання кожного з видів послуг мобільного зв'язку.

Ці прогалини правового регулювання названих телекомунікаційних послуг вимагають від законодавця чіткого визначення кожного виду та розкриття змісту їх функціонування.

Разом з тим ефективність правового регулювання відносин у сфері мобільного зв'язку потребує не тільки його врегульованості на рівні окремого Закону України, враховуючи важливість відповідних суспільних відносин, що зачіпають інтереси суб'єктів господарювання, десятків мільйонів споживачів, а також держави, а й прямого виділення як видових об'єктів такого регулювання низки видів мобільного зв'язку, враховуючи їх суттєву специфіку.

Перший — стільниковий зв'язок — це система радіозв'язку, в основі якої лежать стільникова побудова та розподіл частот, відповідно до яких зона обслуговування поділяється на велику кількість невеличких осередків (чарунок) радіусом 1,5–5 км, що обслуговується окремою базовою радіостанцією невеликої потужності, яка знаходиться у центрі чарунки. Це дозволяє на технічному рівні реалізувати основну перевагу стільникової системи — забезпечити високоякісним зв'язком значну кількість абонентів в умовах обмеженої кількості частотних каналів. Сукупність чарунок утворює зону обслуговування. У центрі зони знаходиться центральна станція, яка з'єднана провідними, опто-волоконними чи радіорелейними лініями з телефонною мережею загального користування і усіма базовими станціями, що знаходяться в зоні обслуговування. Абоненти за допомогою своїх абонентських систем можуть здійснювати зв'язок між собою і через центральну станцію виходити на будь-якого абонента телефонної мережі загального користування. Стільники частково перекриваються і разом утворюють мережу.

Стільниковий зв'язок є основним засобом забезпечення телефонного зв'язку, передавання даних і документального обміну в районах нової забудови, забезпечення зв'язком абонентів у важкодоступних районах та у зв'язку з рухомими абонентами. Однак на законодавчому рівні не існує навіть визначення стільниковій системі зв'язку, відсутнє таке поняття, як стандарти стільникової системи зв'язку, надано невичерпне поняття роумінгу, тобто законодавство в цій сфері стає фікцією, а не засобом регулювання.

У світі існують так звані спеціальні стандарти стільникового зв'язку, кожному з яких притаманні свій фіксований частотний ресурс та спеціальна технічна база, на основі якої відбувається з'єднання. Якщо звернутися до історії, то ще у 70-х роках почалися роботи зі створення єдиного стандарту стільникового зв'язку, який одержав назву NMT — 450 (Nordic Mobile Telephone) та призначався для роботи в діапазоні 450 МГц (треба зазначити, що модифікації цього стандарту актуальні й зараз та широко використовуються вітчизняними операторами). Крім цього стандарту у світі існує велика кількість аналогових стандартів, які згодом перетворилися на цифрові: AMPS, чи

AdvancedMobilPhoneService, розроблений у США; TACS, чи TotalAccessCommunicationsSystem, розроблений у Великій Британії на основі попереднього стандарту (нова версія його отримала назву ETACS чи EnhancedTACS); Redioscom-2000 було створено у Франції. З розвитком технологій та появою оцифровки інформативних даних у Європі з'явився новий світовий стандарт, який працював у діапазоні 900МГц під назвою Global System for Mobile Communications (GSM), який сьогодні належить до другого покоління, або 2G, та другий світовий стандарт зв'язку — це DCS-1800, чи Digital Cellur Sustum 1800, а в США у цей же час з'являються IS-54 та CDMA — Code Division Multiple Access стандарти [1, с. 6–10].

У національному телекомунікаційному законодавстві світові стандарти стільникового зв'язку — велика прогалина, через незаповненість якої відсутній один із головних економічних показників — рівень якості послуг. Оскільки науково-технічний прогрес у розвитку та створенні нових стандартів розвивається великими темпами, то законодавчі акти, які б регулювали це питання, мають оновлюватися щорічно. Цей процес оновлення, як уявляється, повинен бути в центрі уваги спеціально створеного для цього комітету у Верховній Раді України.

Нині в Україні реально діють шість операторів стільникового зв'язку, серед яких поділені 5 млн споживачів послуг. Два з них — МТС та «Київстар» контролюють більш ніж 90 % українського ринку мобільного зв'язку. Лідер вітчизняних операторів на ринку мобільного зв'язку — компанія МТС (колись УМС (Українські мобільні телекомунікації) — перший та найбільший оператор мобільного зв'язку в Україні, який надає послуги GSM 900/1800 та NMT-450і у діапазоні 450, 900, 1800 МГц [6]. Мережа компанії покриває більш ніж 300 великих та малих міст України. З кожним роком компанія розширює асортименти послуг та території роумінгу (надання взаємних послуг зв'язку між різними операторами), тобто на сьогодні компанія МТС уклала угоди про роумінг із 187 операторами GSM та шести операторами NMT у 86 країнах світу. Інший великий оператор мобільного зв'язку — «Київстар», працює у стандарті GSM 900/1800 [7]. Мережа компанії трохи поступається покриттям компанії МТС, проте вона покриває всі обласні та районні центри України і постійно розвивається. Однак сучасні проблеми якості покриття існують й досі, особливо це стосується питання національного роумінгу (ст. 1 Закону України «Про телекомунікації»: роумінг національний — телекомунікаційна послуга, яка забезпечує можливість абонентам одного оператора телекомунікацій, що надає послуги рухомого (мобільного) зв'язку на території України, отримувати телекомунікаційні послуги в телекомунікаційній мережі іншого оператора (операторів) у межах України та міжнародного роумінгу (поняття в законодавстві відсутнє), бо абоненти, які перебувають поблизу

кордону країни з іншими державами дуже часто опиняються не в національному, а в міжнародному роумінгу. Ця технічна помилка та законодавча прогалина в регулюванні зазначеного питання призводять до неврегульованості та незахищеності абонентів.

Слід також зазначити, що оператори у своїх звітах про кількість абонентів, які вони надають НКРЗІ (Національній комісії, що здійснює регулювання у сфері зв'язку та інформації), частіше показують кількість не поточних абонентів, а тих, хто підключився до операторів протягом його присутності на ринку. Тому можна стверджувати, що реально користуються послугами мобільного зв'язку у півтора рази менше людей, ніж це зазначається у підрахунках операторів сумарної кількості абонентів.

Отже, у сучасному законодавстві не регулюється ні сама система стільникового зв'язку та порядок її функціонування, ні її деякі важливі властивості, зокрема стандарти стільникового зв'язку, та відносини щодо національного роумінгу. Ці законодавчі прогалини призводять до низького рівня якості мобільних послуг, відсутності достатнього рівня державного контролю усередині цієї системи і як наслідок до зловживань з боку компаній операторів диспозитивністю правового регулювання договірних відносин у цій сфері.

Другий технічний вид мобільного зв'язку — пейджинговий — різновид радіозв'язку, який полягає в односторонньому передаванні інформації обмеженого обсягу в межах зони обслуговування. Найчастіше персональний пейджинговий зв'язок призначено для виклику абонентів, місце розташування яких невідоме, тому такі системи називаються також пошуковими [4]. Абонент отримує повідомлення через індивідуальний радіоприймач — пейджер. Система радіовиклику на відміну від стільникових та транкінгових систем працює на одній робочій частоті.

Сьогодні пейджинговий зв'язок як телекомунікаційна послуга повністю зник. Останні його проблиски з'явилися улітку 2011 р., коли Держкомстат зафіксував 26 працюючих пристроїв. Останні роки пейджери використовувалися бізнес-клієнтами, в основному це служби таксі в регіонах [11]. Що ж до законодавства, то цей вид зв'язку не урегульовано жодним законодавчим актом, відсутнє навіть його визначення. Незважаючи на те що він не є актуальним, а його функції та призначення замінили дешеві припейд-пропозиції від мобільних операторів, а також на бурхливий розвиток СМС-послуги, однак у законодавстві має міститись хоча б визначення цього виду мобільного зв'язку як такого, враховуючи потенціальні можливості повернення ринку до нього в тій чи іншій формі.

Третій — супутниковий зв'язок — один з видів радіозв'язку, заснований на використанні штучних супутників Землі, на яких змонтовано ретранслятори. Супутниковий зв'язок здійснюється між земними станціями. Оскільки

він є радіозв'язком, для передавання через супутник сигнал повинен бути промодульованим. Модуляція відбувається на земній станції. Модульований сигнал переноситься на потрібну частоту, підсилюється та надходить на передавальну антену. За способом, за яким відбувається модуляція, розрізняють два види супутникового зв'язку: звичайний та регенеративний.

На сьогодні у світі налічується більше 30 національних і міжнародних (регіональних та глобальних) проєктів, призначених для радіотелефонного супутникового зв'язку (як вдалих, так і не дуже). Серед них найвідоміші: Globalstar, Iridium, ICO (Айко), Inmarsat, Orbcomm, ELLIPSO, Thuraya, а також російські низькоорбітальні «Гонець» і «Сигнал» та геостаціонарні «Банкір» і «Ямал». В Україні цю послугу надають «Турая-Україна» (Thuraya) та «Елсаком-Україна» (Globalstar) за допомогою мобільного супутникового радіотелефону — звичайного двостандартного телефону, що, крім стандарту супутникового зв'язку, підтримує ще якийсь із стандартів стільникового зв'язку, наприклад, GSM-900/Globalstar. Абоненту послуги мобільного супутникового зв'язку забезпечуватиметься якісний телефонний зв'язок (а з недавна і відеозв'язок) практично з будь-якої ділянки земної кулі. Це досягається безпосередньо передаванням радіосигналу з телефонного апарата на один із супутників тієї або іншої глобальної системи зв'язку. Крім передавання голосу абонентам надаються також такі послуги: відправлення коротких повідомлень, голосової пошти і переадресування, визначення місцезнаходження, очікування та утримування виклику, глобальний роумінг і закриті абонентські групи [12]. Однак і цей вид зв'язку відсутній у сучасному законодавстві як такий.

Четвертий зв'язок — транкінговий. Цей вид радіозв'язку призначено для забезпечення голосового зв'язку між великою кількістю рухомих абонентів при обмеженій кількості радіоканалів; із цієї кількості один радіоканал дається кожному абоненту на час з'єднання.

Через специфіку транкінгового зв'язку він застосовується у професійних службах (швидка допомога, пожежна служба, різноманітні аварійні служби, охоронні організації тощо). Перші системи транкінгового зв'язку з'явилися в широкому застосуванні у середині 60-х років ХХ ст. В СРСР це була система «Алтай», в Північній Америці — системи РТТ (Push-to-talk), МТС (Mobile Telephone Service) та в подальшому ІМТС (Improved Mobile Telephone Service). Наступним розвитком транкінгового зв'язку в СРСР стала поява системи «ВОЛЕМОТ» (скорочення від назв міст, де розроблялися системи: Вороніж, Ленінград, Молодечно, Тернопіль). Особливістю системи була можливість використання функції «хендовер», тобто перехід від однієї базової станції до другої без втрати зв'язку (що притаманно стільниковому зв'язку). На сьогодні в Україні й досі існує система зв'язку «Алтай» як показник актуальності

цього виду мобільного зв'язку. Відповідно на перший квартал 2012 р. кількість абонентів транкінгового зв'язку склала 6 тис. осіб (0,9 тис. — домашні користувачі), що на 1,1 тис. менше, ніж у другому кварталі 2011 р. [13]. Однак неврегульованість цієї сфери на законодавчому рівні — відсутність поняття «транкінгова система мобільного зв'язку» та специфіки її функціонування призводить до недостатньо повного гальмування розвитку цього виду зв'язку.

Відповідно недостатній законодавчий розвиток такого прибуткового сегменту ринку телекомунікаційних послуг та національної економіки в цілому, як мобільний зв'язок, дозволяє вітчизняним операторам встановлювати свої «правила гри» на національному телекомунікаційному ринку. Недоброякісність послуг, що надаються мобільними компаніями-операторами, визначається відсутністю виваженої законодавчої політики держави та егоїстичною поведінкою самих компаній на ринку телекомунікаційного зв'язку, адже недосконалість чи відсутність типових договорів із чітким переліком умов якості мобільних послуг, цінові умови цих договорів повинні бути інтересом держави в цій сфері. Також законодавство має містити перелік правовідносин операторів та абонентів у сфері мобільного зв'язку: які підлягають регулюванню та нагляду з боку самої держави, а які види правовідносин можуть регулюватися на основі домовленості між сторонами самостійно. Як уявляється, недостатність чітких меж регулювання державної політики та контролю можна пояснити лобюванням інтересів мобільних компаній, які зацікавлені в збереженні правового законодавчого вакууму в названій сфері.

Висновки. Сучасний рівень розвитку телекомунікаційних технологій та телекомунікаційних відносин формує передумови для створення єдиного кодифікованого нормативно-правового акта в телекомунікаційній сфері разом з окремими спеціалізованими законодавчими актами за пріоритетними видами телекомунікаційних послуг, що фактично утворюють окремі відносно автономні ринки: мобільного зв'язку, телефонного (стаціонарного) зв'язку, Інтернету, телевізійного зв'язку, радіозв'язку та інші види послуг.

Сучасний науково-технічний прогрес у сфері мобільного зв'язку та специфіка технічних видів передавання сигналу (різноманітний частотний ресурс) потребують створення окремого комплексного за природою Закону України «Про мобільний зв'язок», який у свою чергу містив би дві окремі частини: загальну та особливу. Так, особлива частина має структурно об'єднати групи норм, що регулюють різні види мобільного зв'язку, — стільниковий зв'язок, транкінговий зв'язок, супутниковий зв'язок, пейджинговий зв'язок. Відсутність у сучасному законодавстві України окремого Закону України «Про мобільний зв'язок», ураховуючи десятки мільйонів споживачів та особливості

грошового обігу, свідчить про зацікавлену позицію операторів на цьому ринку та їх вплив на організацію законодавчого процесу.

Концептуально для забезпечення функціональної ефективності регулювання телекомунікаційних відносин засобами пропонованого проекту Телекомунікаційного кодексу України, а також Закону України «Про мобільний зв'язок» доцільно, як уявляється, поставити в фокус правового регулювання саме інформаційний продукт, його різновиди та специфіку передавання.

ЛІТЕРАТУРА

1. Бойко, М. П. Системи стільникового зв'язку: конспект лекцій / М. П. Бойко. — Одеса: ОНАЗ, 2004. — 76 с. [Електронний ресурс]. — Режим доступу: <http://www.twirpx.com/file/78656/>.
2. Мухин, А. М. Системы святы подвижной службы: учеб. пособие / А. М. Мухин, Л. С. Чайников. — К. : Світ знань, 2001. — 216 с.
3. Владимиров, В. Мобильная связь / В. Владимиров // Бизнес. — 2004. — № 1–2. — 12 янв.
4. Кичак, В. М. Засоби оргтехніки та зв'язку : навч. посіб. / В. М. Кичак, Г. Г. Бортник, О. А. Семенюк. — Вінниця: ВДТУ. — 2001. — 151 с. [Електронний ресурс]. — Режим доступу: http://posibnyku.vntu.edu.ua/org_teh/85.html.
5. Сокол, П. М. Маркетингове дослідження конкурентоспроможності послуг зв'язку мобільних операторів України / П. М. Сокол, Г. О. Гребеньова. — Дніпропетровськ, 2009. [Електронний ресурс]. — Режим доступу: http://www.nbu.gov.ua/portal/Soc_Gum/Ekpr/2009_27/Stati/10PDF.pdf/.
6. Офіційний сайт оператора «МТС –Україна». [Електронний ресурс]. — Режим доступу: <http://www.mts.com.ua/>.
7. Офіційний сайт оператора «Київстар». [Електронний ресурс]. — Режим доступу: <http://www.kyivstar.net/>.
8. Офіційний сайт оператора «Білайн». [Електронний ресурс]. — Режим доступу: <http://www.beeline.ua/>
9. Офіційний сайт оператора «Лайф». [Електронний ресурс]. — Режим доступу: <http://www.life.com.ua/>
10. «Сотовик». Сотовая связь. Телекоммуникации. База данных. Новости. Аналитика. Мобильные телефоны. [Електронний ресурс]. — Режим доступу: <http://www.sotovik.ru/>
11. «Коментарі». Коментарі: Чернівців. Новини / 03 вересня 2012. Десять телеком-послуг, які українці забудуть через 8 років. [Електронний ресурс]. — Режим доступу: <http://chernivtsi.comments.ua/article/2012/09/03/130126.html/>
12. Козак І. А. Телекомунікації в бізнесі : навч. посіб. — К. : КНЕУ, 2004. — 367 с. [Електронний ресурс]. — Режим доступу: <http://ubooks.com.ua/books/000252/inx23.php/>
13. «Finance.UA». Про гроші. Новини / 14.08.2012. У другому кварталі в Україні різко зросла кількість інтернет-абонентів. [Електронний ресурс]. — Режим доступу: <http://news.finance.ua/ua/~/1/0/all/2012/08/14/285603/>

МОБИЛЬНАЯ СВЯЗЬ КАК СИГМЕНТ РЫНКА ТЕЛЕКОММУНИКАЦИОННЫХ УСЛУГ: ХОЗЯЙСТВЕННО-ПРАВОВОЙ АСПЕКТ

Остапенко Ю. И.

Посвящено проблеме систематизации правового регулирования отношений предоставления услуг мобильной связи на телекоммуникационном рынке Украины. Обращено внимание на пробелы отечественного законодательства в этой сфере. Подчеркнуто отсутствие правовой понятийной базы, которая должна быть положена в основу процесса модернизации законодательства в этой сфере. Необходимость такой систематизации вызвана, во-первых, процессом дальнейшей хозяйственной автономизации информационно-телекоммуникационных отношений в форме создания собственного рынка телекоммуникационных услуг; во-вторых, опережающим развитием и конвергенцией самих технических средств передачи сигнала, что постоянно модифицирует систему телекоммуникационных отношений.

Ключевые слова: телекоммуникации, мобильная связь, сотовая связь, стандарты сотовой мобильной связи, пейджинговая связь, спутниковая мобильная связь, транкинговая мобильная связь.

MOBILE COMMUNICATION AS SYHMENT TELECOMMUNICATION MARKET: ECONOMIC AND LEGAL ASPECTS.

Ostapenko Y. I.

The problem of organizing the legal regulation of mobile services in the tele-communications market in Ukraine are dedicated. Attention on the gaps in domestic legislation in this field is focused. The lack of legal conceptual framework, which should be the basis of the process of modernization of the legislation in this sphere are stressed. The need for such a systematization, firstly, the process of further economic autonomization of the information-telecommunication relations in the form of creation of own telecommunication services market, and secondly, in advance of the development and convergence of the technical means of transmission of the signal is constantly modifies the system of telecommunication relations is caused.

Key words: telecommunications, mobile communication, cellular communication, standards of cellular mobile connection, paging connection, satellite mobile communication, trunked mobile communication.